

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRANĀR ODNĀBE ZPEČINO STI

Ročník 1953 V Praze dne 10. dubna 1953 Číslo 160

Obč. St. A. H. 564. Výsledky činnosti Pohraniční stráže za rok 1952

2 195

244/00-17

Výsledky činnosti Pohraniční stráže za rok 1952

Zrušeno dle TRM v č. 75/55. 8/6.

Lidově-demokratická republika Československá je nejzápadnější výspou táboru míru, demokracie a pokroku. Soudruzi Stalin ve svém závěrečném projevu na XIX. sjezdu KSSS počítali mezi jinými lidově demokratickými státy, čestným názvem "úderné brigády" hranice mezi lidově demokratickou republikou Československou a Bavorskem a Rakouskem je hranice mezi dvěma polovinami světa, mezi táborem míru, pokroku a socialistického budování a mezi táborem kapitalistického vykořisťování.

Tuto posvátnou hranici stráží naši pohraničníci. Každá brigáda, každý prapor, každá rota, každý voják, poddůstojník a důstojník nese odpovědnost za její ochranu a má za úkol znemožnit proniknutí imperialistických agentů, diversantů a vrahů do světa socialistického budování, pokroku a míru.

Po vyslechnutí zprávy velitele Pohraniční stráže a na základě vlastního zjištění, hodnotím činnost Pohraniční stráže v roce 1952 takto:

Pohraniční stráž dosáhla v roce 1952 při ochraně státní hranice a v celkové činnosti značných úspěchů. Úkol pro tento rok vcelku splnila.

Za čestné a vlastenecké plnění daných úkolů a za dosažené úspěchy děkuji všem vojákům, poddůstojníkům a důstojníkům Pohraniční stráže. Za projevenou snahu a úsilí v budování PS, organizaci, řízení výkonu služby, bojové a politické přípravy i materiálního zabezpečení jednotek uděluji čdměny těmto funkcionářům:

plk. HLAVÁČKOVI	Ludvíku,	veliteli PVS
gen. ŠMOEDASOVI	Miroslavu,	náčelníku štábu HS-PVS,
mjr. PĚMPAROVI	Adolfu	zástupci pro věci politické
		velitele PVS,
pplk. DUDOVI	Miroslavu	zástupci náčelníka štábu
		HS-PVS,

pplk.	OKROUHLÍKOVI	Františku,	náč. operačního odb. HSPVS,
pplk.	NAVŘÁTILLOVI	Františku,	náč. školského odb. HSPVS,
plk.	KELLEROVI	Gustavu,	náč. org. mob. dopl. odb. HSPVS,
kpt.	BERBEROVI	Václavu,	náč. spojovacího odděl. HSPVS,
mjr.	SOMBOTOVI	Karlovi,	náč. finančního odděl. HSPVS,
npor.	STACHOVSKÉMU	Rudolfu,	náč. 2. odd. zprav. odboru HSPVS,
npor.	MOTLOVI	Miroslavu,	náč. org. - instr. odd. politické správy HSPVS,
mjr.	CNDŘÁŠKOVI	Antonínu,	náč. mater. odděl. polit. spr. HSPVS,
pplk.	TICHÉMU	Josefu,	zást. velitele pro věci týlové,
škpt.	HANIBALOVI	Josefu,	náč. plánovacího odd. týlové správy HSPVS,
škpt.	KORBELOVI	Vilému,	náč. intendantního odděl. týlové správy HSPVS,
mjr.	KOTVALDOVI	Tomáši,	MUDr., náč. zdrav. odd. týlové správy HSPVS,
škpt.	KALIVODOVI	Robertu,	MUDr., zást. zdrav. odd. týlové správy HSPVS,
kpt.	ŠUBRTOVI	Františku,	veliteli 19. děč. pohr. brigády,
škpt.	TÚMOVI	Františku,	velit. 3. karlovarské pohraniční brigády MNB,
kpt.	KROHOVI	Lubomíru,	velit. 9. poběžovické pohraniční brigády MNB,
mjr.	SLAVÍKOVI	Josefu,	velit. 7. sušické pohr. brigády,
pplk.	GALUSOVI	Antonínu,	velit. 10. volarské pohr. brig. MNB,
kpt.	PRŮŠOVI	Karlovi,	velit. 15. českobudějovické pohr. brigády MNB,
mjr.	ČAMBALOVI	Floriánu,	velit. 11. pohr. brig. MNB,
škpt.	BINČÍKOVI	Františku,	ZVT velitele 9. brig. MNB,
npor.	BRESLEROVI	Františku,	ZVP velitele 9. brig. MNB,
kpt.	ŽEMLIČKOVI	Stanislavu,	ZVP velitele 10. brig. MNB,
por.	VACULÍKOVI	Josefu,	velit. 1. praporu 4. znojem. pohr. brigády MNB,

podle kázeňského řádu ČSA, hlava 13, čl. 97 a/ pochvalu.

npor. ŠPAČKOVI Josefu, ZVT 10. pohraniční brig. MNB,
podle kázeňského řádu ČSA, hlava 13, čl. 97 d/ mimořádné povýšení

svob. PÍBLOVI Josefu a
voj. ZAPLETALOVI Rudolfu

podle hlavy 11, čl. 88 f/ náramkové hodinky s věnováním ministra
národní bezpečnosti za pohotový a rozhodný zákrok proti ozbroje-
nému zločinci, uprchlému z trestaneckého tábora v Jáchymově.

Po hodnocení práce za uplynulé období jsem zjistil že:

Linie velitelství Pohraniční stráže ve výstavbě i v organi-

sací služby k ochraně státní hranice byla správná. Uložených úkolů zhostila se PS dobře.

Přijetí nového vojenského způsobu ochrany státní hranice se plně osvědčilo a ochrana se zlepšila.

Brigády Pohraniční stráže za 2 roky existence staly se organizačně zkloubenými, vojensky vycvičenými a technicky vybavenými, schopnými řešit bojové úkoly k ochraně státní hranice.

Týlové orgány úkoly materiálního zajištění jednotek zvládly vcelku dobře.

Přes dosažené úspěchy zjistil jsem tyto nedostatky:

Dosud nejsou vymýceny všechny případy narušení státní hranice bez zadržení.

Rízení jednotek Hlavní správou PVS nedosáhlo dosud plně charakteru poskytování živé a účinné pomoci jednotkám v plnění úkolů.

Ochrana státní hranice v některých jednotkách trpí doposud šablonovitostí, mechanickým plněním rozkazů a nedostatkem iniciativy. Velitelé brigád nenaučili se sami a nenaučili ani své podřízené, umění správného zhodnocení situace a manévru a neseznávali dostatečně své podřízené s různými způsoby a formami ochrany hranice.

Důstojníci operačního odboru a oddělení v mnohých případech nezabývají se dosti hluboko a systematicky soustředováním zkušeností ze služby za účelem zevšeobecnění a rozšíření. Nezpozorovali celou řadu systematicky se opakujících nedostatků, neanalisovali je a v důsledku toho nedávali návrhy a podněty k jejich odstranění.

Velitelství Pohraniční stráže nezabývalo se dosud podrobně otázkami cvičení vojsk v provádění bojových operací. Výsledek toho je, že nedovedou ještě správně rozvinout operace na státní hranici k zadržení narušitele po obdržení agenturních zpráv. Nedovedou doposud spojovat agenturní práci s prováděním vojenské operace. Práce rozvědky je nejslabším článkem Pohraniční stráže.

Důstojnické školení na velitelství Pohraniční stráže i brigádách není dosud plně využito a nezaujímá odpovídající místo. Velitelé útvarů účastní se školení slabě.

Otázka bdělosti a zajištění služebního tajemství nestala se středem pozornosti funkcionářů a všech pohraničnicků.

Prověrka i kontrola plnění úkolů není ještě rozvinuta do té

míry, aby se stala základem včasného zjišťování průběhu plnění úkolů. V důsledku toho byly některé úkoly splněny neúplně a nepřesně.

U mnohých důstojníků není ještě plného pocitu odpovědnosti za svěřený úsek práce v celé šíři. Není všude rozvinuta tvůrčí iniciativa v řízení služby a v soustavném zlepšování její jakosti.

Důstojníci málo zvyšují své odborné znalosti samostatným studiem. U mnohých důstojníků není ještě plně pochopena důležitost tohoto způsobu studia.

Činnost ÚO-KSČ a ÚS-ČSM, jakož i celková práce všech článků politického aparátu v PS vykazuje ještě stále nedostatky, zejména pokud jde o ideologickou výchovu vojáků, poddůstojníků a důstojníků, upevňování nedílné velitelské pravomoci, politické zajišťování výkonu služby a celkové zvyšování morálně-politického stavu jednotek PS.

Vycházejí z všeobecných úkolů ministerstva národní bezpečnosti na rok 1953 nařizují:

- 1./ Všeми prostředky zamezit narušení státní hranice.
- 2./ Vzhledem ke zvýšení aktivity a náporu nepřítele na čs-rakouskou státní hranici zesílit ochranu státní hranice s Rakouskem, aniž by při tom byla oslabena ochrana státní hranice s Bavorskem. Zamezit pronikání agentury nepřátelských zpravodajských služeb přes tuto státní hranici. Početní stavy brigád, ochraňujících státní hranici s Rakouskem, zesílit a doplnit schopnými velitelskými kádry, Vymýtít názor o důležitosti ochrany státní hranice s Rakouskem.
- 3./ Rozhodně zvýšit jakost služby ochrany státní hranice, bojové přípravy i kázně ve všech útvarech Pohraniční stráže. Všeми způsoby podporovat hnutí vzorných vojáků a pohraničnicků směřující k vytvoření z jednotek Pohraniční stráže pevnou hráz neproniknutelnou pro agenty a špióny, pokoušející se o přechod státní hranice.

Ke zvýšení zájmu o zlepšení ochrany státních hranic, zavést za účelem odměňování nejlepších pohraničnicků, kteří projeví smělost, odvahu a oddanost své vojenské povinnosti, odznak "Vzorný pohraničnick". Statut a vzor odznaku předložit mě ke schválení do 15.4.1953.

- 4./ Přistoupit k systematickému soustředování zkušeností z výkonu služby s cílem jejich rozšíření. Během roku zakončit sestavení první části Řádu pohraniční služby. Zvláštní pozornost věnovat kvalitě pohraniční přípravy ve VUPVS.

- Během roku zkloubit štáby a připravit je ke sladění práce jak v podmínkách běžné služby k ochraně hranice, tak i v podmínkách řízení boje. Štábní cvičení provádět v terénu, řízení cvičení provádět z VS, vybudovaných v terénu. Odpovědnost za bojovou přípravu štábu vložít na velitele brigád a praporů.
- 6./ Vypracovat konečný plán spolupráce s pohraničními divisiemi ČSA a ten prověřit jedním společným cvičením s vojsky.
  - 7./ Společně s GŠT-MNO přistoupit k budování ochranných rajonů a přelupů.
  - 8./ Zvýšit kvalitu agenturně-operativní práce jako nedělitelné součásti ochrany státních hranic. Přimět velitele brigád a praporů k aktivní účasti v agenturní práci a v jejím bezprostředním řízení.
  - 9./ Během roku zakončit veškerá zaplánovaná ženiijně-technická opatření na státních hranicích. Do letního období obnovit na všech úsecích kontrolní pásy tak, aby se staly spolehlivým prostředkem k zajištění pokusů o přechod státní hranice.
  - 10./ Vyzvednout úlohu a význam velitele hlídky jako základního činitele ochrany hranice. Zorganizovat zvláštní zaměstnání s veliteli hlídek za účelem zvýšení jejich odborných znalostí. Nejlepší velitele, kteří vzorně vykonávají službu a mají vzorné vojenské vlastnosti, povyšovat do hodnosti desátníka.
  - 11./ Rozvinout širokou kampaň za dodržování vojenského a státního tajemství ve všech jednotkách, štábech a zařízeních PS. Odhalit všechny kanály, kterým může státní tajemství proniknout mimo řady PS a tyto likvidovat. Zesílit politickou práci ve výchově k ostražitosti a k bdělosti. Organizovat přísnou evidenci veškeré dokumentace a zvýšit odpovědnost za její utajení. Přísně trestat mluvky a ty, kteří porušují zásady utajení.
  - 12./ Upevnit železnou kázeň zvyšováním náročnosti velitelů ^{všech} vůči svým podřízeným, přesným plněním řádů, rozkazů a nařízení a správnou kázeňskou praxí v odměnách a trestech, jakož i osobním příkladem velitelů.
  - 13./ Zvýšit preventivní výchovnou činnost za účelem snížení trestnosti v Pohraniční strážce.
  - 14./ Za účelem zvýšení kázně a morálního stavu důstojníků, zorganizovat v každé brigádě čestné soudy a těchto plně využít.

- V brigádách nemajících dostatek vyšších důstojníků volit do funkce předsedů čestného soudu zvláště vybrané a odpovědné nižší důstojníky, zařazené na funkčních místech plánovaných pro vyšší důstojníky.
- 15./ Vychovávat pohraničníky k bezmezné oddanosti straně, vládě presidentu Československé republiky a velikému Sovětskému svazu.
  - 16./ V politické práci zvýšit upevňování linie nedílné velitelské pravomoci.
  - 17./ Stranickou práci zaměřit na dosažení vysoké kvality výkonu služby v ochraně státní hranice.
  - 18./ Zvýšit morálně-politický stav:
    - zesílením ideové výchovy,
    - vedením velitelů a politických pracovníků k důkladnému osobnímu poznání svých podřízených,
    - okamžitou reakcí na všechny nedostatky a provedení opatření na jejich odstranění.
  - 19./ Věnovat větší pozornost politickému školení mužstva a poddůstojníků v marx-leninské přípravě. Prováděním semináře politické výchovy mužstva a MLP důstojníků, považovat jen nejvyspělejší politické pracovníky a důstojníky zaručující vysokou ideologickou úroveň.
  - 20./ Za účelem zvýšení úrovně politického školení mužstva a poddůstojníků ukládám ZVP brigád nejméně jedenkrát v měsíci, ZVP praporů nejméně dvakrát v měsíci provádět osobně vzorné politické školení s mužstvem, zvláště na rotách 1. sledu.
  - 21./ Zvláštní pozornost věnovat kulturně-masové práci a organizaci hraničního volna přímo v rotě s využitím možností a kroužků PVS v rotě. Práci v klubu organizovat tak, aby se projevovala nejen v samotném klubu, ale měla vliv i na zkvalitnění ochrany hranic.
  - 22./ Časopis PS redigovat tak, aby se stal pomocníkem mužstva a poddůstojníků v bojové a politické přípravě a popularizátorem zkušeností z bojové a politické přípravy, jakož i služby na hranicích. Ve vydávání přejít z desetideníku na týdeník a redakci časopisu posílit kádrově.

Jsem přesvědčen, že všichni pohraničníci za pomoci stranických a svazáckých organizací úkoly stanovené na rok 1953 splní.

Velitel Pohraniční stráže vypracuje na základě tohoto

rozkazu konkrétní opatření, která zařadí do plánu činnosti Pohraniční stráže. Politická správa HS-PVS provede zajištění plnění tohoto rozkazu. S tímto rozkazem seznámte všechny důstojníky Pohraniční stráže.

Č.j. N/4-9362/53.

Ministr národní bezpečnosti:
arm.gen. Karol B a c í l e k

Obdrží: Sekretariát ministra NB
Sekretariáty náměstka ministra NB
Hlavní správa Pohraniční a Vnitřní stráže

Tento výtisk č. 10 rozkazu ministra NB s originálem porovnal a za správnost vyhotovení odpovídá:

ppor. Chaloupka

Vid' RV-PVS. č. 00129/53. - uinromie lromie.

Vid' TRMNB č. 33/52 pp. Dem 12